

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 4706/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Ratatie 11, 01301 Vantaa
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Käsittelijä(t)

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Helsingin yliopisto, 0313471-7
Osoite: PL 3, 00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Hakemus

22.05.2025, sähköpostitse

Hakija hakee lupaa kerätä lieroja sinappiliuksen avulla ja kaivaa maata Saanan lehtojensuojelualueella Enontekiöllä (1 näytteenottolinja), Pomokairan luonnonsuojelualueella Sodankylässä (1 näytteenottolinja), Loukisen latvasoiden Natura 2000 -alueella Kittilässä (1 näytteenottolinja) ja suojelemattomilla valtionmailla Enontekiöllä ja Kittilässä (8 näytteenottolinjaa).

Jokaisella näytteenottolinjalla lierot kerätään sinappiliuksen avulla yhdeksältä 25 x 25 cm kokoiselta ruudulta 25 metrin pituisen linjan varrelta. Kuusi ruutua sijoitetaan 5 metrin välein linjan varrelle, ja 2., 4. ja 6. ruutu asetetaan 5 metrin päähän linjasta. Näissä kuudessa ruudussa näytteenotto tapahtuu sinappiliuksen avulla sekä käsin lajittelemalla karikekerros.

Kolme lisäruutua sijoitetaan 1 metrin päähän ruuduista 1, 3 ja 5. Näissä ruuduissa karike lajitetaan käsin, ja lisäksi maata kaivetaan 20 cm:n syvyyteen asti. Näiden kolmen ruudun viereen otetaan neljä pientä maanäytettä (10 cm halkaisija, 10 cm syvyys), joista maaperän mesofauna erotetaan.

Karikkeen lajittelu tarkoittaa koko karikkekerroksen poistamista ruudusta (25 cm × 25 cm). Karike käydään läpi, ja kaikki lierot kerätään ja säilötään. Lopuksi karike palautetaan ruudulle.

Sinappinäytteenotto tapahtuu levittämällä 2 litran vesiliuos, jossa on 20 g sinappijauhetta, 25 cm × 25 cm ruutuun 30 minuutin ajan. Sinappiliuos ärsyttää lieroja, jolloin ne nousevat maan pinnalle ja voidaan kerätä ilman, että maakerrosta häiritään. Liuos on myrkytön kaikille eliöille. Kaikki pinnalle nousevat lierot kerätään ja säilötään.

Maan käsin lajittelu tarkoittaa koko maakerroksen poistamista 25 cm × 25 cm ruudusta 20 cm:n syvyyteen asti. Kaikki maasta löytyvät lierot kerätään ja säilötään. Lopuksi maa palautetaan kuoppaan, jotta häiriö minimoidaan.

10 vuotta sitten lieroyhteisöjä kartoitettiin eri puolilla Suomea. Tutkimuksen tarkoituksena on toistaa 10 vuotta sitten eri puolilla Suomea tehdyt lieroyhteisökartoitukset. Yhdistämällä lieroyhteisötiedot paikallisiin ilmastodatoihin voidaan arvioida, muuttuvatko yhteisöt ilmastomuutoksen vaikutuksesta.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle luvan koeasetelman perustamiseen, selkärangatonlajiston keräämiseen ja maan kaivamiseen Hakemus-kohdassa kuvatuilla menetelmillä Saanan lehtojensuojelualueella, Pomokairan luonnonsuojelualueella, Loukisen latvasoiden Natura 2000 -alueella sekä Metsähallituksen liiketalouden hallinnoimilla valtionmailla Enontekiöllä ja Kittilässä. Lupa-alueet on esitetty karttaliitteessä 1 ja tutkimusasetelma liitteessä 2.

Loukisen latvasoiden ja liiketalouden hallinnoimien maa-alueiden osalta kyseessä on maanomistajan suostumus ilman valitusoikeutta. Näiden alueiden osalta suostumus on voimassa heti ilman valitusaikaa.

Lupa koskee luvansaajan lisäksi myös xxxx (Helsingin yliopisto).

Alkaa: 30.07.2025

Päättyy: 30.08.2025

Tutkimusalue on esitetty liitteessä 1.

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Luonnonsuojelualueiden yhtenä perustamistarkoituksena on tukea luonnontutkimusta ja seurantaa. Saanan lehtojensuojelualueella (503/1992, 3 §) ja Pomokairan luonnonsuojelualueella (646/2017, 3 §) selkärangattomien pyydystäminen ja kerääminen sekä maaperän vahingoittaminen on kielletty. Metsähallitus voi antaa luvan alueiden perustamistarkoitusta vaarantamatta ottaa kivennäisnäytteitä ja pyydystää eläimiä tieteellisessä tarkoituksessa. Hakemuksen mukainen toiminta on lain tarkoittamaa tieteellistä tutkimusta. Vähäinen näytteenotto ei vaaranna luonnonsuojelualueiden luontotyyppien tai eläin- ja kasvilajien säilymistä.

Lupa-alueet sijaitsevat Loukisen latvasoiden (FI1300605, SAC/SPA), Pomokairan (FI1301712, SAC/SPA) ja Saanan luonnonsuojelualueen (FI1300112, SAC) Natura 2000 -alueilla. Näytteenottopisteiden lähistöllä ei tavata alueiden suojeluperusteena olevaa kasvilajistoa. Saanan Natura-alueella suojeluperustelajina olevaa lettosiemenkotiloa (*Vertigo geyeri*) ei tavata näytteenottopisteillä, sillä ne sijaitsevat kivennäismailla.

Lupaehdot

Tutkimusruutuja ei saa perustaa kohtiin, joissa tavataan uhanalaista tai rauhoitettua kasvilajistoa. Luvansaaja vastaa siitä, että kaikilla toimintaan osallistuvilla on tähän tarvittava lajintuntemus.

Kaikki tutkimusvälineet tulee poistaa maastosta lupa-ajan loppuun mennessä.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luonnonsuojelulain 78 § ja 87 § mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin tai liitteessä IV (b) mainittuihin kasvilajeihin kuuluvia yksilöitä ei saa pitää, pitää hallussa, kuljettaa, myydä, vaihtaa eikä tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 89 §).

Aktiivihavainnoinnin yhteydessä saa kerätä näytteitä ainoastaan lajinmäärittystä varten tai museonäytteeksi, siinä laajuudessa kuin se on edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämätöntä.

Säilytettävät näytteet tulee toimittaa luonnontieteelliseen museoon. Näytteitä ei saa myydä eikä vaihtaa.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Asetus lehtojensuojelualueista (503/1992) 1, 2, 3 ja 5 §
Valtioneuvoston asetus Itä-Lapin luonnonsuojelualueista (646/2017) 1-3 §
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 49 ja 51 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016) 5, 21.1 ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista (96/2024) 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

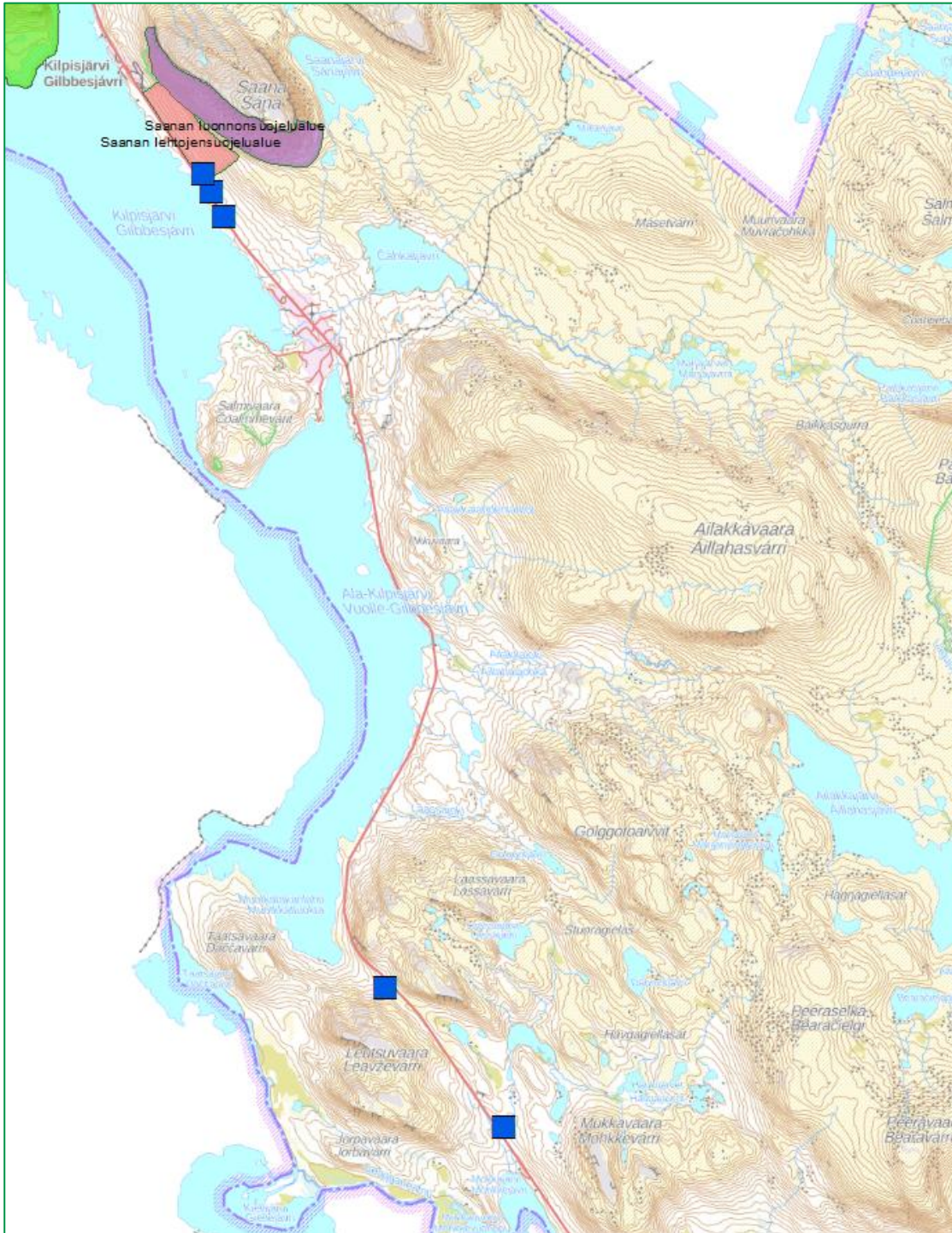
Liitteet:

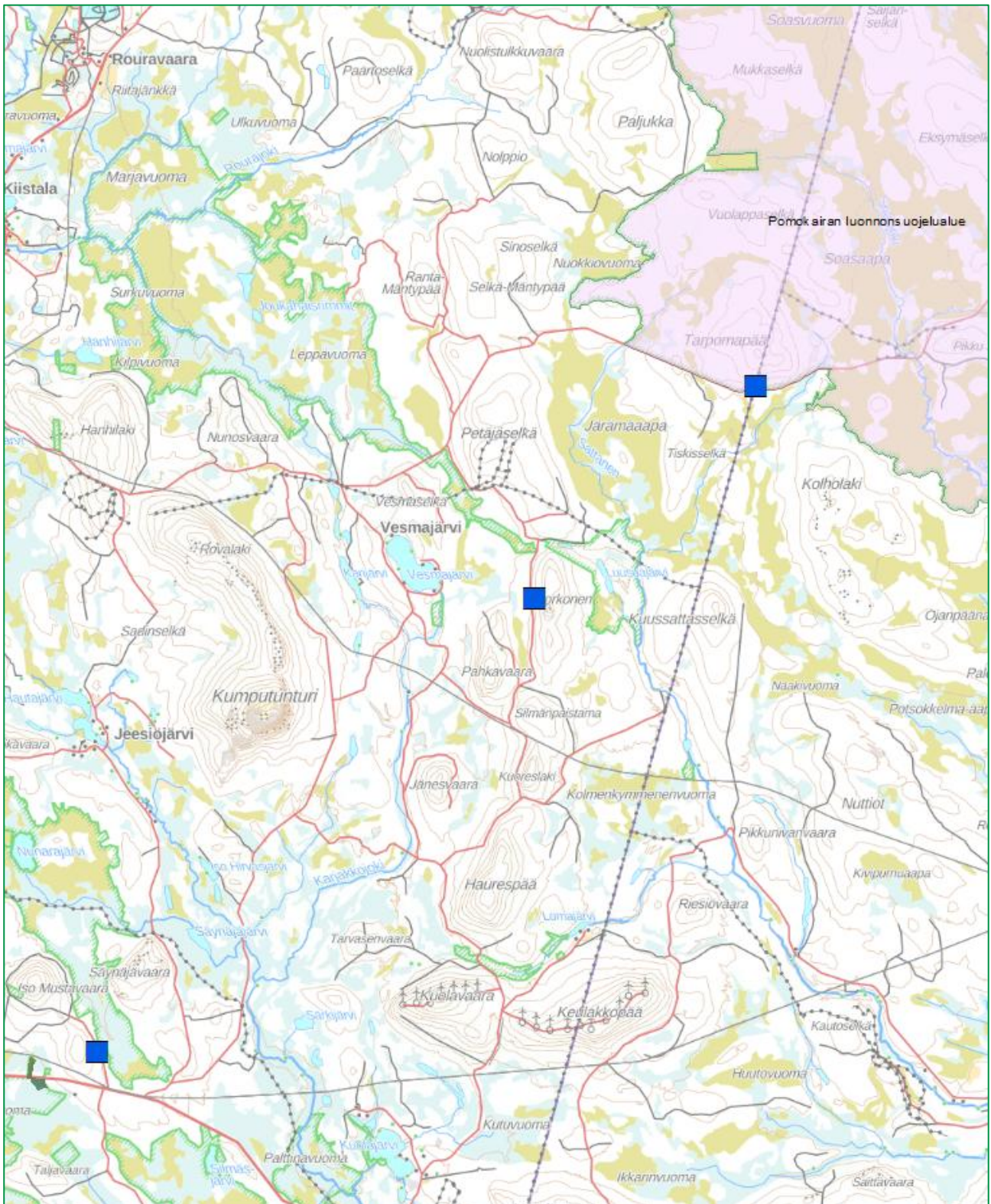
- Liite 1. Lupa-alueen kartta
- Liite 2. Tutkimusasetelma (poistettu)
- Liite 3. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Lapin ELY-keskus
Enontekiön kunta
Sodankylän kunta
SLL Lapin piiri ry

Liite 1. Näytteenottopisteet (sininen neliö).

Liite 3. Valitusosoitus

Liite Metsähallituksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Laki Metsähallituksesta 21.1 § ja luonnonsuojelulaki 134 §

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset ja oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan valittajalle lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä

- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, telekopiona, sähköpostitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Telekopiona tai sähköpostina lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla, ja valitus on lähetettävä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valitus katsotaan saapuneeksi, jos hallinto-oikeus pystyy teknisesti käsittelemään asiakirjaa. Sähköistä asiakirjaa, jonka lähettäjää ei saada selville ja jonka sisältöä ei muutoinkaan pystytty avaamaan, ei katsota saapuneeksi. Jos viranomaisen käyttämä sähköinen järjestelmä on epäkunnossa tai poissa käytöstä taikka selvitystä asiakirjan saapumisajankohdasta ei muusta vastaavasta syystä voida saada, sähköisen

asiakirjan saapumisajankohdaksi määritellään asiakirjan lähettämisaikakohta. Lähettämisaikakohdan määrittäminen saapumisajankohdaksi edellyttää, että lähettämisaikakohdasta esitetään luotettava selvitys.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen_1.html

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
PL 189
90101 Oulu
Puh. 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksi: 029 56 42841